

Solid-State Relay (SSR)

2

เป็นรีเลย์ที่เหมาะสมสำหรับใช้กับงานที่ต้องการความรวดเร็วในการเปิด - ปิด (Switching) และไม่มีการเคลื่อนที่ของหน้าสัมผัส เพราะเป็นอุปกรณ์สารกึ่งตัวนำ ซึ่งถ้าหากใช้รีเลย์ชนิดที่เป็นแบบหน้าสัมผัส (Contact) อาจทำให้เกิดการ Spark ของกระแสไฟที่หน้าสัมผัส ทำให้อายุการใช้งานของรีเลย์สั้นลง

ข้อควรระวัง

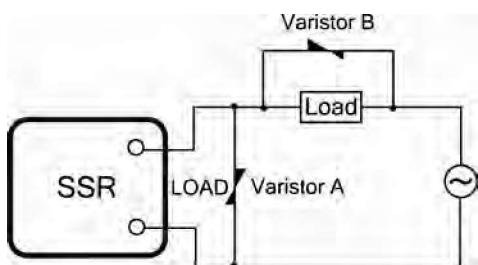
ในการใช้งานจริงควรมีอุปกรณ์ป้องกัน เช่นฟิวส์ที่ทำงานสารกึ่งตัวนำใส่ที่วงจรเอาต์พุตของ SSR เพื่อป้องกันการเสียหายเนื่องมาจากการลัดวงจรของไฟฟ้าและควรป้อนไฟฟ้าให้ถูกขนาดและถูกขั้วเพื่อป้องกันความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นกับภาคอินพุตของ SSR ด้วย นอกจากนั้นการติดตั้ง SSR ควรใช้ชุดระบายความร้อนเพื่อระบายความร้อน ซึ่งจะช่วยให้ SSR สามารถจ่ายกระแสไฟได้ตามพิกัดที่กำหนดไว้

⇨ วงจรเอาต์พุต

1) Noise Surge ของเอาต์พุต AC

โดยปกติแล้ว SSR จะมีวงจร C/R Snubber ทำหน้าที่ลดการกระแส (Surge) ของแรงดันไฟ แต่ถ้าแรงดัน Surge มีขนาดใหญ่มาก ๆ วงจรสักกล่าวจะไม่สามารถรองรับได้และแรงดัน Transient อาจสูงเกินกว่าที่ SSR จะรับได้และทำให้ SSR เกิดความเสียหายได้

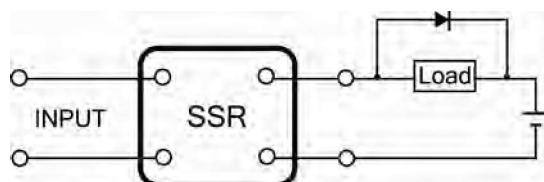
กรณี SSR รุ่นที่ไม่มีวงจรลด Surge ร้านนำไปใช้กับโหลด Inductive ต้องให้แน่ใจว่าได้ต่อวงจรลด Surge เพิ่มเข้ากับวงจรเอาต์พุต ดังตัวอย่างข้างล่างนี้ใช้ตัว Varistor ต่อที่ตำแหน่ง A กรณีที่ SSR ไม่มีวงจรลด Surge ในตัวและต่อตำแหน่ง B กรณีมีวงจรลด Surge ในตัว

Voltage	Varistor voltage	Surge resistance
100 to 120 VAC	240 to 270 V	1,000 A min.
200 to 240 VAC	440 to 470 V	
380 to 480 VAC	820 to 1,000 V	

2) Noise Surge ของเอาต์พุต DC

เมื่อโหลดที่เราใช้งานเป็นโหลด Inductive เช่น Solenoid Valve ควรต่อไดโอดคร่อมที่โหลดเพื่อป้องกัน Counter-electromotive force (CEF) ถ้า CEF เกินกว่าค่า withstand voltage ของ SSR จะทำให้ SSR เกิดความเสียหายที่เอาต์พุตได้รูปข้างล่างแสดงการต่อวงจรป้องกัน

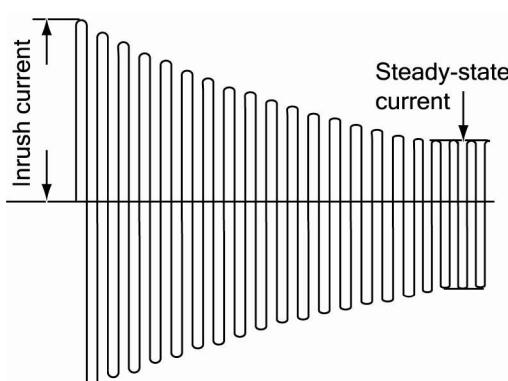

ตัวอย่างอุปกรณ์ที่ลด Counter-electromotive force

Absorption element				
Effective-ness				

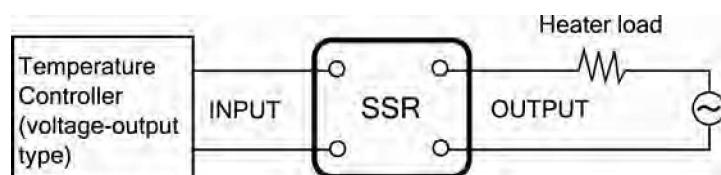
3) การเลือก SSR ให้เหมาะสมกับโหลด

ตารางข้างล่างแสดงตัวอย่างกระแสแรก (Inrush Current) สำหรับโหลดแต่ละประเภท

ประเภทโหลด	อัตรากระแส Inrush ต่อการกระแสไฟในภาวะปกติ	Waveform
Solenoid	ประมาณ 10	
Incandescent bulb	ประมาณ 10 - 15	
Motor	ประมาณ 5 - 10	
Relay	ประมาณ 2 - 3	
Capacitor	ประมาณ 20 - 50	
Resistive load	1	

4) โหลดอีตเตอร์

โหลดอีตเตอร์จะไม่มี Inrush Current ถ้าใช้ SSR ที่มี Zero cross function จะลดปัญหาของ noise ได้ แต่โหลดชนิดนี้อาจเป็นอีตเตอร์ที่ทำจากโลหะหรือเซรามิกซึ่งมีความต้านทานต่ำเมื่ออุณหภูมิต่ำ เป็นเหตุให้เกิดกระแสเกินพิกัดได้ ส่งผลให้ SSR เสียหาย ควรเลือก SSR ชนิด Constant Current

5) โหลดหลอดไฟ

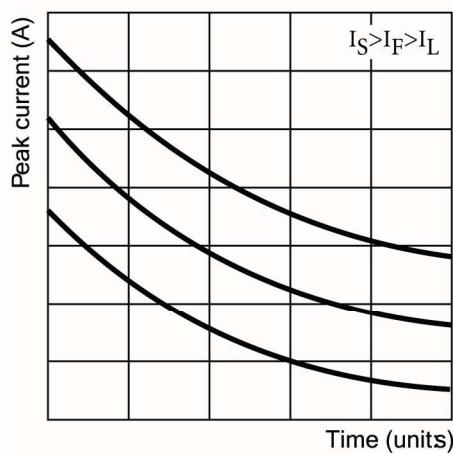
โหลดไฟจะมี Inrush Current จำนวนมหาศาลไหหล่อ่าน ดังนั้นเลือก SSR ที่รับค่า Peak ของ Inrush Current ที่สูงกว่าหนึ่งเท่าตัวของ Inrush Current ของโหลด

6) โหลดมอเตอร์

เมื่อมอเตอร์ Start จะมี Inrush Current เกิดขึ้นประมาณ 5-10 เท่าของกระแสพิกัดและเกิดขึ้นเป็นเวลานาน ดังนั้นการเลือก SSR ต้องแจ้งว่า Inrush Current ของโหลดเป็นครึ่งหนึ่งของความสามารถในการทนต่อ Inrush Current ของ SSR

7) การป้องกันการลัดวงจรและกระแสเกิน

กระแสลัดวงจรหรือกระแสเกินพิกัดจะทำให้เกิดความเสียหายกับภาคเอาต์พุตของ SSR ควรต่อ Quick-break fuse อนุกรมกับโหลดเพื่อป้องกันและเลือกใช้ Fuse จะมาจากความสัมพันธ์ระหว่างค่ากระแส surge ที่ SSR ทนได้ (I_S) และกระแส Inrush ของโหลด (I_L) ดังแสดงในกราฟด้านล่าง

Heat Sink

SSR รุ่นที่ไม่มี Heat Sink มาด้วยจำเป็นต้องใช้ Heat Sink จากภายนอกซึ่งขนาดของมันจะขึ้นอยู่กับกระแสโหลด โดยปกติ Heat Sink จะทำหน้าที่กระจายความร้อนที่เกิดขึ้นจาก SSR ถ้า Heat Sink ไม่สามารถบายอากาศได้ดี เช่น ตำแหน่งการติดตั้งไม่ถูกต้อง มีฝุ่นเกาะซึ่งจะทำให้อุณหภูมิสะสมสูงขึ้น ส่งผลให้ SSR ไม่สามารถทนกระแสโหลดได้ตามพิกัด ดังแสดงในรูปกราฟข้างล่างนี้

